Faptul acesta mare al negaţiei, posibilitatea de a zice: nu, de a te opune, este semnul, bariera prin care gândirea occidentală triază posibilităţile de existenţă de imposibilităţi şi existenţele contingente, de cele necesare. Ei bine, această barieră nu funcţionează la români în acest sens. Pricina? Negaţia românească nu are caracter existenţial, ci esenţial. Românul se opune totdeauna la un fel de a fi, nu la faptul de a fi. El opune deci, totdeauna, unui fel, alt fel de a fi. Nu e deci negativist, ci limitator! Spirit esenţialmente concesiv este românul, dacă-i precizezi planul în care îţi propui să ai dreptate! Ceea ce nu-ţi îngăduie el este să ai dreptate în bloc, sau în perspectiva lui.

Acest fapt lămureşte şi excesiva îngăduinţă – poate neasemănată – a românului faţă de altul. E pentru că, în fond, nimeni nu este, pentru el, absolut altul. Cum nu e, pentru el, nimeni absolut altfel...

Ori de câte ori românul tăgăduieşte, zicând: „Nu e", tăgăduirea lui este numai relativă. Presupus e totdeauna că: „nu e aici", ori că: „nu e acolo", ori că: „nu e aşa", ori că: „nu e încă", ori că: „nu e ăsta". Negaţia românească este totdeauna tăgăduirea unui *quomodo*, ori